

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

πρόγραμμα

08.30 - 09.00 | Εγγραφές

09.00 - 09.15 | Χαιρετισμοί

Δρ Γιώργος Κουσιδής, Αναπλ. Διευθυντής
Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Δρ Έλενα Χατζηκακού, Διευθύντρια Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου Κύπρου

09.15 - 10.15 |

*Από τις λέξεις στο κείμενο
και από το κείμενο στις λέξεις*

Χρυσάνθος Σ. Χρυσάνθου, Επίκουρος Καθηγητής Αρχαίας
Ελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου,
και Κύριος Ερευνητής και Συντονιστής του Ερευνητικού
Προγράμματος “Group Minds in Ancient Narrative”
(ERC Starting Grant 2023)

10.15 - 10.45 | Διάλειμμα

10.45 - 11.45 |

Γραμματική για το κείμενο

Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου, Δρ Κλασικής Φιλολογίας
Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων, Υ.Π.Α.Ν.

11.45 - 12.00 | Διάλειμμα

12.00 - 13.00 |

*Μεθοδολογία διδασκαλίας συντακτικών
φαινομένων στη Μέση Εκπαίδευση*

Γεώργιος Α. Ξενής, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας
Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ακαδημαϊκός Σύμβουλος
και Επιστημονικός Συνεργάτης της ΟΑΠ Αρχαίων Ελληνικών

13.00 - 13.30 |

Συμπεράσματα - Ολοκλήρωση Εργασιών Ημερίδας

διδάσκοντας αρχαία ελληνικά...

Λεξιλόγιο - Γραμματική - Συντακτικό: Κείμενοκεντρική προσέγγιση

Σάββατο, 21 Σεπτεμβρίου 2024

8.30 - 13.30

Λύκειο Πολεμιδιών, Λεμεσός

Οργανωτική Επιτροπή |

Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου

ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Σιμάκης Συμεού, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Μάρω Μελανίδου, ΕΜΕ Φιλολογικών Μαθημάτων

Δρ Ειρήνη Κούννου, Σύμβουλος Φιλολογικών
Μαθημάτων

Βασιλική Πετρή, Μ.Α., Σύμβουλος Φιλολογικών
Μαθημάτων

Δρ Μαρία Χριστοδούλου, Φιλολόγος
Λειτουργός Αναλυτικών Προγραμμάτων

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Δρ Παυλίνα Χατζηθεοδούλου, Προϊσταμένη
Τομέα Επιμόρφωσης Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Δρ Ευτυχία Πιπονίδου, Φιλολόγος Β.Δ.,
Λειτουργός Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Ομιλητές, θέματα και περιλήψεις εισηγήσεων, σύντομα βιογραφικά

Δρ Γεώργιος Α. Ξενής |

**Μεθοδολογία διδασκαλίας συντακτικών
φαινομένων στη Μέση Εκπαίδευση**

Περίληψη: Η εισήγηση επικεντρώνεται στη μεθοδολογία διδασκαλίας συντακτικών φαινομένων. Η μεθοδολογία θα διευκρινιστεί με χρήση στοιχειωδών φαινομένων που διδάσκονται στην α΄ γυμνασίου αλλά και με βάση πιο σύνθετα φαινόμενα που διδάσκονται στο λύκειο.

Σύντομο βιογραφικό: Ο Δρ Γεώργιος Α. Ξενής είναι Καθηγητής της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και επί του παρόντος Πρόεδρος του Τμήματος Κλασικών Σπουδών και Φιλοσοφίας. Σπούδασε Κλασική Φιλολογία στα Πανεπιστήμια Αθηνών (1993-7, αριστούχος και πρωτεύσας), Οξφόρδης (Master of Studies, 1998, 'Distinction') και Κύπρου (διδακτορικό πτυχίο, 2001). Η έρευνά του επικεντρώνεται στην κριτική του αρχαίου ελληνικού κειμένου και τους αρχαίους Έλληνες γραμματικούς, τόσο τους σχολιαστές λογοτεχνικών κειμένων όσο και τους μελετητές της γλώσσας.

Έχει εκπονήσει πέντε κριτικές εκδόσεις, οι οποίες αφορούν τον ερμηνευτικό και γλωσσικό υπομνηματισμό αρχαίων φιλολόγων (τα αρχαία σχόλια, scholia vetera) που σχετίζεται με τις τραγωδίες του Σοφοκλή *Ηλέκτρα*, *Τραχίνιες*, *Οιδίποδα επί Κολωνών*, *Αντιγόνη* και *Οιδίποδα Τύραννο*. Οι εκδόσεις αυτές δημοσιεύθηκαν από τον διεθνή εκδοτικό οίκο De Gruyter, ενώ η έκδοση των αρχαίων σχολίων στην *Ηλέκτρα* τιμήθηκε το 2011 με βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών ως «η καλύτερη ... κριτική έκδοση έργου κλασικής γραμματείας η οποία δημοσιεύθηκε κατά την τελευταία πενταετία». Επίσης έχει εκδώσει τα *Τονικά Παραγγέλματα* του Ιωάννου Αλεξανδρέως — έκδοση που φιλοξενήθηκε στη γνωστή σειρά της Teubner. Τέλος, έχει δημοσιεύσει μελέτες σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά με σύστημα κρίσεως (Classical Quarterly κ.τ.λ.) και έχει επανειλημμένως εξασφαλίσει ερευνητική χρηματοδότηση επί τη βάση ανταγωνιστικών διαδικασιών.

Δρ Χρύσανθος Σ. Χρυσάνθου |

**Από τις λέξεις στο κείμενο και από το κείμενο
στις λέξεις**

Περίληψη: Στην παρούσα εισήγηση προτείνονται συγκεκριμένες στρατηγικές διδακτικής προσέγγισης του λεξιλογίου για το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών στη Μέση Εκπαίδευση. Οι προτεινόμενες τεχνικές εστιάζουν στο κείμενο, τόσο στη μικροδομή όσο και στη μακροδομή του. Αποσκοπούν στην ανάπτυξη τρόπων μελέτης και κατανόησης των λέξεων εντός των κειμενικών συμφραζομένων και του επικοινωνιακού πλαισίου τους, δίνοντας έμφαση σε δύο βασικούς άξονες, τον σημασιολογικό και τον ετυμολογικό, σε ένα πλαίσιο συγχρονίας και διαχρονίας.

Σύντομο βιογραφικό: Ο Δρ Χρύσανθος Σ. Χρυσάνθου είναι Επίκουρος Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας και κύριος ερευνητής και συντονιστής του ερευνητικού προγράμματος "Group Minds in

Ancient Narrative", το οποίο έλαβε χρηματοδότηση ύψους 1.49 εκατ. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ERC Starting Grants 2023). Σπούδασε Κλασική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (2007-11, αριστούχος και πρωτεύσας με τελικό βαθμό 9.67/10). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης απ' όπου αποφοίτησε με άριστα (2012). Στο ίδιο Πανεπιστήμιο εκπόνησε με άριστα τη διδακτορική του διατριβή με θέμα "Narrative, Interpretation, and Moral Judgement in Plutarch's Lives" (2016). Κατά τη διάρκεια των σπουδών του έλαβε υποτροφίες από το Ίδρυμα Αλέξανδρου Ωνάση, το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη, το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Ελλάδος, το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου και τη Deutscher Akademischer Austauschdienst. Έχει δημοσιεύσει τρεις μονογραφίες για τον Πλούταρχο και τον ιστορικό Ηρωδιανό σε έγκυρους εκδοτικούς οίκους του εξωτερικού (2018: De Gruyter/Βερολίνο, 2022: Brill/Λέιντεν και 2024: C. H. Beck/Μόναχο). Μελέτες του έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα διεθνούς φήμης επιστημονικά περιοδικά όπως το Classical Quarterly, Philologus, Mnemosyne, Greek, Roman and Byzantine Studies, ZPE. Μέχρι σήμερα έλαβε συνολικά χρηματοδότηση ύψους 2 εκατ. ευρώ για την έρευνά του από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, το Γερμανικό Ίδρυμα Ερευνών (DFG), το Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης και το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου |

Γραμματική για το κείμενο

Περίληψη: Στην εισήγηση προτείνονται στρατηγικές διδακτικής προσέγγισης των γραμματικών φαινομένων των αρχαίων ελληνικών κειμένων. Θα παρουσιαστούν συγκεκριμένα παραδείγματα γραμματικών φαινομένων βάσει του Αναλυτικού Προγράμματος του μαθήματος τόσο για το γυμνάσιο όσο και για το λύκειο.

Σύντομο βιογραφικό: Η Δρ Καλλιόπη Χριστοφόρου Πούγιουρου είναι Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων και Υπεύθυνη για το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών. Σπούδασε Κλασική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1991) όπου και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην Παλαιογραφία, τη Μεσαιωνική Ελληνική Φιλολογία και την Αρχαία Ελληνική Τραγωδία (1991-94). Εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή με θέμα «Ο ηγέτης στον Σοφοκλή» στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (2018). Συνεργάστηκε με το Ίδρυμα Πατερικών Μελετών της Ι. Μ. Βλατάδων Θεσσαλονίκης για την καταλογογράφηση χειρογράφων του Αγίου Όρους (1991-93). Εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου ως μεταπτυχιακή συνεργάτις (1993-96) όπου και δίδαξε στο προπτυχιακό τμήμα καθώς και στο Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης Υποψηφίων Εκπαιδευτικών Λειτουργών της ΔΜΓΕ. Έλαβε υποτροφίες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Ελλάδος (1988-89), τη Deutscher Akademischer Austauschdienst (1991 και 1992) και το Ίδρυμα Α. Γ. Λεβέντη (1996-98). Δίδαξε στα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης Κύπρου μέχρι το 2021, οπότε προήχθη σε Επιθεωρήτρια. Ως Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων (2010-12) και Λειτουργός Αναλυτικών Προγραμμάτων (2012-14) συμμετείχε στη διαμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων 2010 και στη συγγραφή πλήρους σειράς σχολικών εγχειριδίων Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας από μετάφραση για το γυμνάσιο καθώς και αντίστοιχου υποστηρικτικού υλικού (2011-14: Υ.Α.Π.). Έχει, επίσης, συμμετάσχει στη συγγραφή του Ανθολογίου Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας (2011: Υ.Α.Π.), στη μετάφραση από τα Αγγλικά του βιβλίου του Dimitri Obolensky *Έξι βυζαντινές προσωπογραφίες* (1998: Ερμής/Αθήνα) και σε εργασίες που δημοσιεύθηκαν σε Πρακτικά Συνεδρίων. Αναλαμβάνει συστηματικά επιμορφώσεις εκπαιδευτικών στη διδακτική των Αρχαίων Ελληνικών.